

นิโรธ จิตสังขารเกิดขึ้นก่อนต่อจากนั้นกายสังขารก็เกิดขึ้น วจิตสังขาร
เกิดขึ้นทีหลัง

วิสาขอุบาสก ...ข้าแต่พระแม่เจ้า ก็ผัสสะเท่าไร ย่อมถูกต้องภิกษุผู้ออก
แล้วจากสัญญาเวทียิตนิโรธ

ธัมมทินนา ...ดูก่อน วิสาขะผู้มีอายุ ผัสสะ ๓ ประการ คือ ผัสสะชื่อ
สุญญตะ(รู้สึกว่าง) ผัสสะชื่ออนิมิตตะ(รู้สึกว่ามีนิมิต) และผัสสะชื่อ
อัปปณิหิตะ(รู้สึกว่ามีที่ตั้ง) ย่อมถูกต้องภิกษุผู้ออกจากสัญญาเวท
ียิตนิโรธสมาบัติ

วิสาขอุบาสก... ข้าแต่พระแม่เจ้า ก็ภิกษุผู้ออกจากสัญญาเวทียิตนิโรธ
สมาบัติมีจิตโน้มไปในธรรมอย่างไร โอนไปในธรรมอะไร เอนไปใน
ธรรมอะไร

ธัมมทินนา...ดูก่อนวิสาขะผู้มีอายุ ภิกษุผู้ออกแล้วจากสัญญาเวทียิต
นิโรธสมาบัติมีจิตโน้มไปในวิเวก โอนไปในวิเวก เอนไปในวิเวก” ⁽¹⁰³⁾

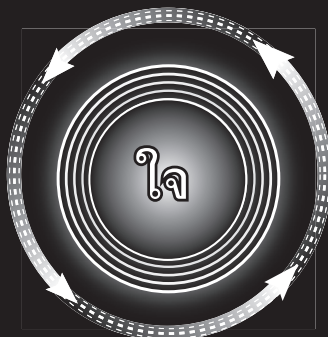
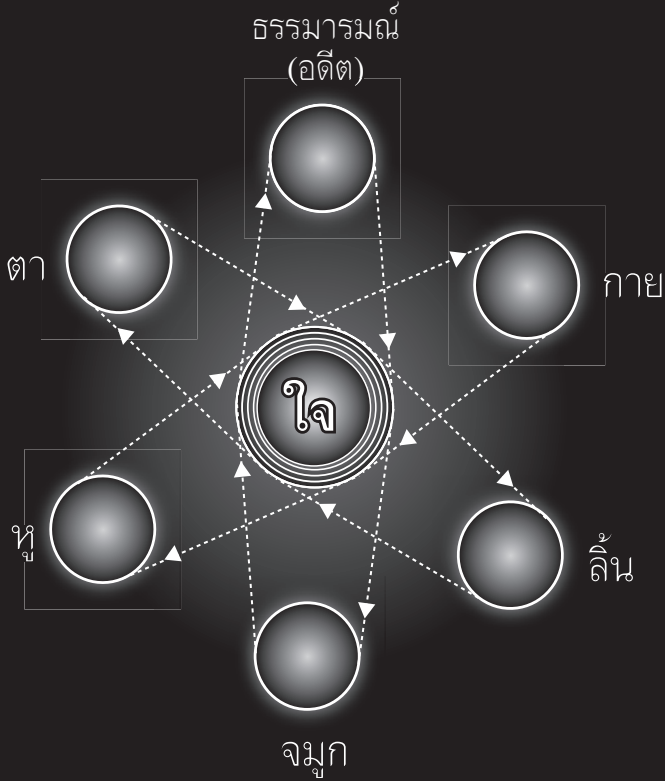
อรหัตตมัตถคญาณ

กาลเวลาล่วงเลยเข้าสู่ปีที่ห้า นับจากวันที่ได้พบสภาวะธรรมครั้งที่
สาม..... จิตใต้ท้องเที่ยวผลิตเพลินไปในอาณาจักรของรูปภูมิอรูภูมินับ
ครั้งมีกวัน การเข้ากรรมฐานส่วนตัวครั้งนี้ใช้ระยะเวลาสิบห้าวัน เริ่มจาก
วันขึ้นหนึ่งค่ำถึงขึ้นสิบห้าค่ำของเพ็ญเดือนเจ็ด

⁽¹⁰³⁾ ม.ม. 464/518-519 จุฬาทัลลสุตฺร

ธรรมจักร - การหมุนของธรรมจักร

ธรรมารมณฺ์
(อนาคต)

รัตติกาลก่อนลุกถึงวันอันสำคัญยิ่งในชีวิต ปรากฏสุบินนิมิตเห็น
องค์วิสุทธิเทพ ท่านเมตตามาเยี่ยมถึงที่พัก(องค์เดียวกันกับวันที่มา
เทศนาในครั้งที่ได้ดวงตาเห็นธรรม).... ย่างเข้าสู่วันที่หกตอนเย็นหลัง
จากปรารภความเพียรมาทั้งวัน ถึงเวลาหยุดพักเพื่ออาบน้ำ เปลี่ยนชุด
ห่มกายเพียงผ้าเช็ดตัวผืนเดียว.... และแล้วช่วงอันสำคัญยิ่งก็มาถึง !....

ก่อนเข้าห้องน้ำก็โอกาสนั่งพักอิริยาบถบนเก้าอี้หวาย หย่อน
เท้าลงพื้น วางมือบนเข่าสองด้าน หลับตาลายอารมณ์..... จิตเคลื่อน
เข้าสู่รูปฌานทั้งสี่โดยไม่ได้ตั้งใจหรือสร้างเจตจำนงไว้ก่อน..... ฌาน
ที่หนึ่ง....ฌานที่สอง.... ฌานที่สาม.... ฌานที่สี่ **ณ จตุตถฌานนี้**
กระแสแห่งการเกิด - ดับของนามรูปก็สิ้นสุดการสืบต่อ ดับสนิท
สิ้นสุดลง !.....

หมายเหตุ อรรถัตตมัตตญาณ อัปปนาสมาธิระดับจตุตถฌานเป็นบาท
ฐาน ทำกิจเป็นสัมมาสมาธิในอภิวุฑฺฒิกมัตต - ผู้เรียบเรียง

ธรรมจักร - จักระภาวะ

อีกแปดวันถัดมา ช่วงสายก่อนเดินจงกรมได้ใช้แก้วครอบขุ่นออก
จากห้องแต่ลืมปิดบานมุ้งลวด!...ขณะที่เดินจงกรมอยู่ในห้อง ลูกนก
เพ็ญอยู่ในวัยหัดบินตัวหนึ่งหลงบินผ่านทะลุหน้าต่างเข้ามา ลูกนกเชื่อง
มากขนาดจับมาวางบนฝ่ามือก็นิ่งอยู่อย่างนั้น!... สายตาทั้งสองคู่ต่าง
จ้องมองกัน.....

ตกบ่าขณะที่เดินจงกรมริมระเบียงก็ได้พบเหตุการณ์เกี่ยวกับ
สัตว์อีก หนนี้เป็นสัญลักษณ์แห่งความตาย ต่อใหญ่ตัวหนึ่งอาจหาญ
เข้าไปจับแมงมุมยักษ์ที่กำลังนั่งดักรอเหยื่อ..... ณ ตรงกลางสนามโย

แมงมุมนี้เองสงครามเพื่อแย่งชิงความอยู่รอดได้อุบัติขึ้น!... เกิดการต่อสู้โรมรันพันตู ต่อไอซาวุธเหล็กในที่อาบพิษร้าย แมงมุมชกโยทเห็บยวเข้มและทรงพลัง....

ทั้งคู่ร่วงจากชายโถงลงสู่พุ่มไม้ด้านล่าง สักพักต่อใหญ่บินขึ้นมาพร้อมกับเหยื่อแมงมุม! .....ช่วงบ่ายประมาณสามถึงสี่โมง ในอิริยาบถยืนสมาธิ จิตเคลื่อนเข้าสู่รูปฌานและอรูปรฌานตามลำดับ.....ขณะที่จิตดำรงอยู่ในอารมณ์ของอรูปรฌานที่สาม..... **จักรภาวะ - ธรรมจักร** เกิดการหมุนขึ้น โดยเริ่มจากส่วนสมองอันเป็นลักษณะธรรมารมณ์เคลื่อนมาที่หัวใจและวนย้อนกลับขึ้นไปที่สมองแล้ววกกลับมาที่หัวใจเป็นรอบ ๆ.....

หลายขณะต่อมา การรับรู้ที่จุดประสาทสัมผัสทั้งห้าก็เคลื่อนมาวนรอบที่ใจ(มโนธาตุ)อีก วนกลับไปกลับมาเป็นรอบ ๆ สภาพของธรรมจักรดำเนินต่อเนื่องไปเรื่อยๆ จากหลาย ๆ ขณะเป็นชั่วโมงเป็นวัน.....เป็นสภาวะธรรมที่เป็นกระบวนการการทำงานของชั้นธลวัน ๆ โดยที่จิตไม่เข้าไปข้องเกี่ยวเลย เพราะช่วงที่ธรรมจักรหมุนอยู่นั้นจิตจะอยู่เหนือสมมติบัญญัติ เหนือความคิดนึกทั้งปวง.....

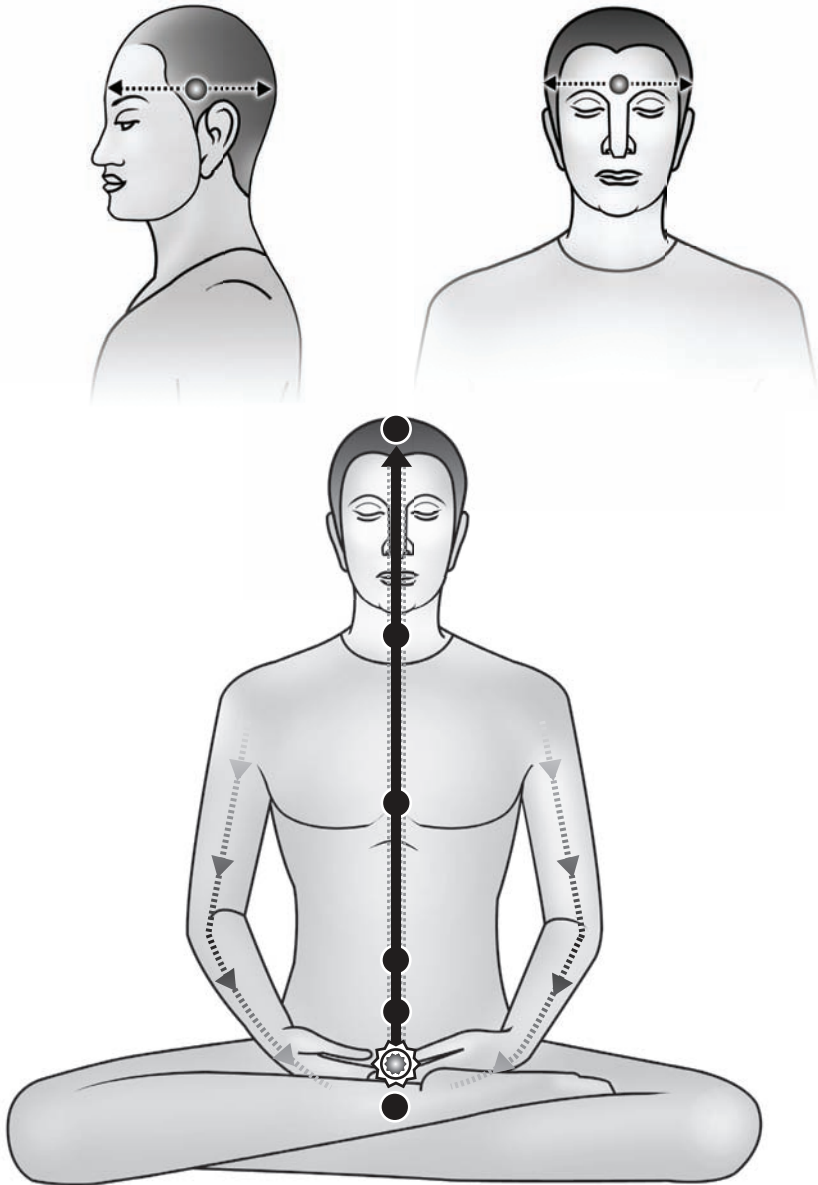
วิมุตติญาณทัสสนะ

บรรยากาศรัตติกาลหลังเที่ยงคืนนอกจากพลังแห่งความเงิบ
ยังคงสัมผัสถึงความสงบได้อีกด้วย สรรพสิ่งรอบ ๆ คล้ายหยุดนิ่ง
จิตวิญญาณส่วนมากล้วนเข้าสู่ความหลับไหล แม้เสียงดนตรียาม
รัตติกาลจากเหล่าแมลงก็หยุดการบรรเลงเสียง รัตติกาลเช่นนี้ช่าง
งามยิ่ง เป็นดั่งมวลบุปผชาติมาประดับดวงจิตของผู้ปรารถนาความเพียร
ประกอบตนอยู่ในชาติริยานุโยคข้ามพ้นแล้วจากความหลับไหล.....

สภาพการเดินจงกรมความรู้สึกที่เท้าจะเคลื่อนมารู้ที่ใจและวน
กลับลงไปที่ทำลักษณะเหมือนกับการหมุนของวงล้อ.....**ธรรมจักรหยุด
หมุน!..... เท้าหยุดการเคลื่อน!..... กายหยุดนิ่ง!.....**รู้สึกถึง
กลุ่มพลังที่แรงมากมาข่มเปลือกตาให้หลับลง จับปล้นกลุ่มพลังนั้น
ระเบิดแปรสภาพเป็นแสงสว่างอันเจิดจ้า... ปรากฏเป็นภาพนิมิตบุคคล
วัยหนุ่มใส่ชุดขาว.... ขณะต่อมาแปรสภาพเป็นวัยชราผมหงอกโพลน....
และดวงสภาพเหลือแต่โครงร่างกระดูก สุดท้ายโครงกระดูกทั้งร่าง
ระเบิดฟุ้งกระจายหายวับไปจากการรับรู้ !.....

ร่างกายค่อย ๆ หย่อนตัวนั่งลงโดยอัตโนมัติ.....**วิมุตติญาณ
ทัสสนะ !** ปรากฏ..... ชาติสิ้นแล้ว พรหมจรรย์อยู่จบแล้ว กิจอื่นใน
พุทธศาสนาที่จะทำไม่มีแล้ว ท่านได้บรรลุถึง **วิมุตติธรรม** อันพ้นแล้ว
จากกิเลสทั้งปวง พ้นแล้ว จากความเกิดและความตาย !.....เสียง
กัมปนาทจากท้องฟ้าดับสนิทเห็นอัมรินทร์ !.....

หมายเหตุ : การแตกสลายของภาพนิมิตบุคคล คือกลุ่มพลังงานที่
เวียนว่ายตายเกิด ท่องเที่ยวไปตามภพภูมิต่างๆ ในห้วงสังสารวัฏถึงวาระ
ยุติ! ดับสนิท! ดับสิ้นสุดลง! : ผู้เรียบเรียง

การสันเสเทือนของธรรมธาตุ

โลกุตตรฌาน ๒ ระดับ

ระดับที่หนึ่ง โลกุตตรฌานของเสขบุคคลสามระดับ สภาวธรรมแตกต่างจากโลกียฌานโดยสังเขปคือ ขั้นตอนการเคลื่อนของจิตตั้งแต่ฌานที่หนึ่งถึงฌานที่ไม่ต้องผ่านจุดหัวใจ

ระดับที่สอง โลกุตตรฌานของอเสขบุคคล สภาวธรรมของรูปฌานทุกระดับ และตำแหน่งจักระที่เนื่องด้วยรูปฌานทุกจุดจะเคลื่อนมารวมที่ตำแหน่งมโนธาตุ(จุดหัวใจ) ทั้งหมด กระบวนการเกิดและดับรวมลงที่ใจทั้งหมด ยกเว้นจุดตถฌาน สภาพการเกิด - ดับยังคงอยู่ตำแหน่งสหัสสาร - จุดบนสมองเหมือนเดิม

การสิ้นเสถียรของธรรมธาตุ

การสิ้นเสถียรของธรรมธาตุ เป็นกระบวนการของการชำระล้างพลังงานที่ตกค้างในเรือนกาย ธาตุหยาบ ธาตุหนัก ธาตุมืด ทุกระดับจักถูกแรงสิ้นเสถียรนี้ขับออกมาหมด

ขั้นตอนการสันสะเทือนของธรรมชาติ ๓ ระดับ

ระดับที่หนึ่ง ๑. การสันสะเทือนจะเริ่มต้นที่จุดกึ่งกลางสมอง ทิศทางของพลังจะเคลื่อนจากจุดศูนย์กลางสมองพุ่งไปด้านหน้าและย้อนกลับมาด้านหลังสลับกันไปมา จังหวะการสันสะเทือนเท่ากับหนึ่งวินาที

๑.๑ การสันสะเทือนจะเริ่มต้นที่จุดกึ่งกลางสมอง ทิศทางของพลังจะเคลื่อนจากจุดศูนย์กลางสมองพุ่งไปด้านซ้ายและย้อนกลับมาขวาสลับกันไปมา จังหวะการสันสะเทือนเท่ากับหนึ่งวินาที

๑.๒ อาการสันสะเทือนแต่ละรอบจะไปสิ้นสุดที่ปลายประสาทมือ ธาตุหนักจะเคลื่อนจากจุดสมองลงไปที่หัวไหล่ด้านขวาและเคลื่อนลงไปตามแขนจนถึงปลายมือปลายนิ้ว

๑.๓ อาการสันสะเทือนแต่ละรอบจะไปสิ้นสุดที่ปลายประสาทมือ ธาตุหนักจะเคลื่อนจากจุดสมองลงไปที่หัวไหล่ด้านซ้ายและเคลื่อนลงไปตามแขนจนถึงปลายมือปลายนิ้ว

๑.๔ อาการสันสะเทือนจะขับธาตุหนักจากจุดสมองเคลื่อนลงไปที่หัวไหล่ขวาและซ้ายพร้อมกัน โดยไปสิ้นสุดที่ปลายประสาทนิ้ว ทั้งสองด้านพร้อมกัน

๑.๕ อาการสันสะเทือนสืบต่อจากขั้นตอนที่ผ่านมา โดยเคลื่อนลงมาที่หน้าอก(หัวใจ) และเคลื่อนลงไปตามส่วนล่างของเรือนกายลงมาที่เท้าทั้งสองด้านและไปสิ้นสุดที่ปลายเท้าทั้งสองด้านพร้อมกัน

๑.๖ จิตเคลื่อนเข้าสู่ภานวิกิ เข้าสู่จักระตามลำดับชั้น โดยเริ่มจากจุดกึ่งกลางสมอง(Pineal) เป็นต้นไป

ระดับที่สอง ลักษณะการสั่นสะเทือนเริ่มต้นที่จุดกึ่งกลางสมอง เคลื่อนลงมาที่ไหล่ทั้งสองด้าน ลงมาที่แขนและสิ้นสุดที่ปลายประสาทนี้ ทั้งสองด้าน อาการสั่นสะเทือนสิ้นสุดลงแต่ละรอบ กลุ่มพลังของ กุณฑลีนีก็เคลื่อนตัวขึ้นมาผ่านจุดจักระต่าง ๆ ตามลำดับชั้นจนถึง จักระสหัสธารา

ระดับที่สาม อาการสั่นสะเทือนทุกจุดเคลื่อนมารวมตัวกันที่ แขนขวาและสิ้นสุดที่ปลายนิ้ว ลักษณะการสั่นสะเทือนจะเริ่มจากจุด ลึกสุดของเยื่อกระดูก(อัฐิมัญชัง)

ธรรมจักร - การหมุนธรรมจักร

พลังจิตเสร็จสิ้นจากภารกิจในการชำระธาตุให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ ได้แล้ว สนามพลังของธาตุรู้ทุกระดับชั้นที่ล้อมรอบมโนธาตุไม่มีแรง ดึงแรงผลักดันใด ๆ ตกค้างอยู่เลย จิตทรงสภาพอิสระจากอาการรู้ทุก ชนิดที่เกิดจากตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ กระทบเกิด-ดับของผู้รู้และ สิ่งถูกรู้จะเป็นภริยาล้วน ๆ **ทุกสิ่งที่สัมผัสต่อสิ่งที่เกิดขึ้นครั้งแรก และครั้งสุดท้าย ไม่มีอะไรตกค้าง**

สภาวธรรมการเกิด - ดับของชั้นธออยู่ในสภาพของผู้รู้และสิ่ง ถูกรู้ สภาพรู้ที่จุดประสาทสัมผัสทางตา หู จมูก ลิ้น กายและอารมณ์ ดิติดินจะเคลื่อนไปรู้ที่จุดหัวใจ(มโนธาตุ) สภาพรู้ที่ประสาทสัมผัสจะวน รอบธาตุรู้ที่จุดหัวใจเป็นรอบ ๆ สภาพของวงกลมที่หมุนรอบหัวใจ นี้คือ **การหมุนของธรรมจักร**

ตกาตา - เหนือสมมติบัญญัติ

สภาพการหมุนของธรรมจักร เมื่อรอบของการหมุนเพิ่มมากขึ้น ๆ อาการหมุนเร็วขึ้น ๆ จิตละคลายจากแรงหมุนขึ้นไปสู่สภาวะ **ตกาตา** เป็นสภาวะที่เหนือสมมติและบัญญัติ เป็นการดำรงสภาวะอิสระได้โดยสมบูรณ์

นั่นพระธรรมจักรอันยอดเยี่ยม
พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประกาศให้เป็นไปแล้ว...
อันสมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม
หรือใคร ๆ ในโลกทำให้หมุนกลับไม่ได้

